

මූලන කඩාවටේමෙන් පස් වසරකට පසුව දැග්ලීය ආර්ථිකය දුබල වෙමින් තිබේ

Five years after the financial crash" global economy continues to weaken

2013 අගෝස්තු 19

ගොලීය මූලන ආර්ථිකය පැනනැංගාත්‍රී 2008 සැප්තැම්බරයෙන් ක්ෂේත්‍රීක ඉක්තිත්තෙහි, විනය, ඉන්දියාව හා බ්‍රසිලය ඇතුළු රැනියා "නැගීලන වෙළඳපොලවලට" ප්‍රමුඛ ධර්මන්‍යෙන් පෙන්වෙන් විතැන්වී, සමස්ත ලෙස්ක ආර්ථිකයේම වර්ධනය සඳහා නව පදනමක් සැපයීය හැකියයි කියන ලදී.

ආර්ථික ප්‍රබන්ධයේ එම පැත්ත හෙලිදරව්‍යී තිබේ. "නැගී එන වෙළඳපොලවලට" වර්ධනය සඳහා තල්පුවක් සැපයීමට නොහැකිවී ඇතුවා පමණක් නොව, ඒවා ගොලීය අස්ථාවරත්වයේ නව මූලාශ්‍රය බවට ද වේගයෙන් පරිවර්තනය වෙමින් තිබේ.

පසුගිය සතියේ පලුවූ චෝල් ස්ට්‍රේට් ජ්‍රේනලයේ උපාධාක්වන ලද ලෙස්කයේ විශාලතම ආරක්ෂන අරමුදල වන ප්‍රිං් වෝටර්සි වාර්තාවකින් පෙන්වාදී ඇත්තේ, එක්සත් ජනපදය, යුරෝපය හා ජපානය ද ඇතුළු ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්, දැන් ලෙස්ක ආර්ථික වර්ධනය වෙනුවෙන්, නැගී එන ජාතින්ට වඩා වැඩි දායකත්වයක් සපයන බවයි.

කෙසේ වෙතත් එම ප්‍රතිපලය, දියුණු රටවල ප්‍රකාතිමත් වීමක් සලකුණු කරන්නේ නැතු. ඒ වෙනුවට එය සැලකිය යුතු වන්නේ, සමස්ත ගොලීය ආර්ථිකයේම දුබල වීමක් ලෙසය. සියලු ප්‍රමුඛ ආර්ථිකයන් සියල්ලේම වර්ධන අනුපාතිකයන් පවතින්නේ, 2007-08 වසරවල පැවති මට්ටමට වඩා බෙහෙවින් පහත් තැනක ය. එය අර්ථා පුරුව අනුපාතිකයන් කරා කිසියම් දිනෙක දී යලි ලෙය වනු ඇතැයි යන බලාපොරොත්තු එමගින් සුන්කර දමා ඇතු.

ගිලබේල්ගියාවේ ගෙවරල් රිසර්ට් බැංකුව විසින් නිකුත් කළ අරථාස්ත්‍රයින්ගේ සම්ක්ෂනයකට අනුව, මැයි මාසයේදී එක්සත් ජනපද ආර්ථිකය 2013 වසරදී සියයට 2න් වර්ධනය වනු ඇති බවට පල කළ මුළුන්ගේ යුරෝපලිනය, දැන් සියයට 1.5 ද්වා පහත හෙලා ඇතු. ප්‍රමුඛ ජීවීමෝගන් අරථාස්ත්‍රයින්ගෙනු විසින් පල කළ වාර්තාවකට අනුව, දිග කාලයේදී වර්ධන වේගය යථා තත්ත්වයට පත් නොවනු ඇතු. එය සඳහන් කරන පරිදි, සියයට 3.5ක් විය යුතු විහාර එක්සත් ජනපද ආර්ථික වර්ධන වේගය, ඉන් අඩක් පමණක් වී ඇතු.

අනෙකුත් තැන්වල තත්ත්ව ඊටත් වඩා නරකය. ජුනි මාසයෙන් අවසන් කාර්තුව තුළ යුරෝ කළාපීය ආර්ථිකයන් වර්ධනයට ඇත්තේ සියයට 0.3න් පමණක් වන තතු තුළ, යුරෝපය එකතුන පල්වීමට පත්වන් ගෙන ඇතු. එහි ආර්ථික වාර්ෂික අනුපාතයකින් ගත් කළ වර්ධනය සියයට 1.1ක් වන බවයි. එක දිගට කාර්තු හයක් තුළ ඇතිව තිබෙන හැකිලිමෙන් පසුව, සාධනීය වර්ධනයක් යලි අත්තර ගතහැකි වුවත්, එයින් අදහස් කෙරෙන්නේ, යුරෝපය "වංගුවෙන් හැරී" තිබෙන බවක් නො වේ. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ යුරෝ කළාපීය ආර්ථිකය, 2008 තිබුනාට වඩා තවමත් පවතින්නේ සියයට 3ක් කුඩාවට ය. බොහෝ වියලේජකයින් සලකන්නේ, වියකියාව පහත වැටීම පත්වන් ගැනීමට පවා, ඉදිරි තුන් අවුරුද්ද තුළ අඩුම තරමින් සියයට 2-3 අතර වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතයක් අවශ්‍ය බවය. එහෙත් එවන් බලාපොරොත්තුවක් ඇත්තේ නැතු.

වෝල් ස්ට්‍රේට් ජ්‍රේනලය සඳහන් කරන්නේ, "යුරෝපය බාරිතාවයේ පලා යැම මගහරවා ගන්නේ කෙසේ ද යන්න දැක ගැනීම දුෂ්කර" බවයි. "ප්‍රකාතිමත් වීමට ඇති තිරිග අතර- අඛන්ඩ ක්‍රේඛාදු, දැරිය හැකි බැංකු නය ගැනීමේ දුෂ්කරතා, වැඩින වියකියාව හා දුබල කුටුම්හ ආදායම් මෙන්ම, තවමත් බාරිතාවෙන් බොහෝ පහත් මට්ටමකින් ක්‍රියාත්මක වන සමාගම්වල ආයෝජන හිගකම" පවතින බව ප්‍රවත්තන තවදුරටත් සඳහන් කරයි.

ඡ්‍රෑනාන මහ බැංකුවේ මූදල් සැපයුම දෙගුන කිරීමේ වැඩසටහන පෙනී යන පරිදි, ජපාන ආර්ථිකයට කිසියම් ආකාරයක උත්තේත්තයක් ලබාදී ඇතු. තෙවන කාර්තුවේ වර්ධනය වාර්ෂික අනුපාතයකින් සියයට 2.6ක මට්ටමේ පැවතිය ද මෙය අනාවැකි පලකර තිබුණු සියයට 3.6ට වඩා බෙහෙවින් පහත් අගයකි. ගොලීය වර්ධනය කෙරෙහි "නැගී එන වෙළඳපොලවල" දුබල දායකත්වය සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධකය, වීනයේ මන්දායාමින්වයයි. මේ වර්ෂය සඳහා අනාවැකි පලකර තිබෙන තිල වර්ධන වේගය සියයට 7.5ක් වන අතර එය 1990න් පසු පහත්ම වර්ධන වේගයයි. එහෙත් එය ද පහත වැටීය හැකි බවට අනතුරු ඇගැවීම් නිකුත්වී තිබේ.

පහත වැවෙන වින වර්ධනය, ගිනිකොන දිග ආසියාවේ ආර්ථිකයන් මත මෙන්ම බ්‍රැසිලය හා ඕස්ට්‍රොලියාව වැනි අමුදුවා සැපුයුම්කරුවන් මත ද සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇතිකර තිබේ.

විනයට සේයා බෝංචී හා යපස් අපනයනය කරන බ්‍රැසිලය දෙවසරකට පෙර, සියයට 7.6න් වර්ධනය විය. මේ වසරේ පූරෝක්පානය කර තිබෙන වර්ධනය සියයට 2.3ක් පමණි.

ප්‍රමුඛ යපස් සැපුයුම්කරුවෙකු වන ඕස්ට්‍රොලියාවට, විනයේ යටිතල ව්‍යුහ ආයෝජන හැකිලි යාම මගින් දැඩි ලෙස පහර වැදි ඇත. එරට හාන්ඩාගාර නිලධාරීන්, ආනයන මිලට අපනයන්ගේ අනුපාතය සලකුනු කරන ඕස්ට්‍රොලියාවේ වෙළඳ තත්ත්වය සැලකිය යුතු තරමේ පහතට තැකැරුවක් කෙරෙහි අවධානය යොමුකරමින් පූරෝක්පානය කර ඇත්තේ තත්ත්වය තවත් නරක අතට හැරෙනු ඇති බවයි. රඩිගේ ලේඛර ආන්ඩ්වා, යපස් ව්‍යාපෘතින් කරා ප්‍රධාන පෙලේ ආයෝජන ඇදෙනු ලැබූ “වින උත්පාතය” අවසන් බව කියා ඇත.

එකම ප්‍රශ්නය අඩු වර්ධනය පමණක් නො වේ. 2008-09 ගෝලිය මූල්‍ය අරුධුයෙන් පසුව කියාවට නගන ලද නය හා මූල්‍ය උත්තේනයන්ගේ ප්‍රතිපල වශයෙන්, විනයේ තීර්මානය වූ ඉහළ නය මට්ටම් මූල්‍ය අරුධුයෙන් මූදාහරෙනු ඇතැයි යන වැවෙන කනස්සල්ලක් ද පවතියි.

පසුගිය සතියේ ගිනැන්ෂල් ටයිමිස්කී වාර්තාකර තිබුනු පරිදි, විනයේ රැකියා සැගැවුනු බැංකු ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව ගිවි වර්ගිකරන ආයතනයේ විශ්ලේෂක වාලින් වූ කළ අධ්‍යයනයකින්, රටේ සමස්ත නය දැල දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 200ක් තරම් විය හැකි බව හෙලිදරව් කර ඇත. බෙහෙළ දෙනෙක් සිතනවාට වඩා, සමස්ත බැංකු ක්ෂේත්‍රය, සැගැවුනු බැංකු ක්ෂේත්‍රයට තිරාවරනය වී ඇති බවට වූ අනතුරු අගවයි. වින බැංකු පද්ධතියේ වත්මම්, 2008-2013 අතර කාලයේ බොලර විළියන 14න්, එනම්, සමස්ත එක්සත් ජනපද බැංකු පද්ධතියේ ප්‍රමානයට සමානව, ප්‍රසාරනය වී ඇත.

කාර්තුගතව එක දිගට වැඩිවුනු හත්ත්වන වතාවත් වසරේ දෙවන කාර්තුවේ වින බැංකු සතු බොල් නය බිලියන 2න් ඉහළ ගොස් ඇති බව නිල සංඛ්‍යාලේඛන පෙන්වා දෙයි.

ගෝලිය වර්ධනයේ විභාව මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සැලකීමට හාන්තය වූ තවත් ආර්ථිකයක් වන ඉන්දියාවේ වැඩි යන මූල්‍ය ගැටුප්, වෙනත් තැන්වලදී ද මතුවිය හැකි තත්ත්වය පිළිබඳ මනා සලකුනක් විය හැකිය. මේ වසරේ ආර්ථික වර්ධනය, තෙවසරකට පෙර තිබුනායින් අඩික්, එනම්, සියයට 5ක් තරම් පහත වැවෙනු ඇති බවට අනාවැකි පලවීමත් සමග එරට නරක අතට හැරෙන ආර්ථික පසුබැම, රටේ ලොකුම්

කාර්මික සමාගම් සමහරක නය බර වැඩිවියහැකි බවට බිජික් ඇතිකර තිබේ.

රැඹියලේ අගය බාල්දු වීම නතර කිරීමේ වැයමක් ලෙස පසුගිය සතියේ ප්‍රාග්ධන පාලනය යලි පනගන්වීමක් සිදුවූ අතර, ප්‍රාග්ධනය පලායාම මගින් ඉන්දියානු මූල්‍ය ක්‍රමයට පහර විදිමින් තිබේ.

ගිනැන්ෂල් ටයිමිස් පත්‍රය විස්තර කළ පරිදි, “පහත වැවෙන රැඹියල, වර්ධනයේ තියුනු පසුබැම, ප්‍රාග්ධන ගිනුමේ හා අයවැය හිගයේ පිමින්ම හා එක දිගට පවතින අති උද්ධමනය යන සියල්ලේ විසකරු සංයෝජනයෙන්” ඉන්දියානු ආර්ථිකයට පහර විදිමින් ඇත.

වර්ධනය වන මූල්‍ය ගැටුප් වලට මූහුනපා ඇති එකම නැගී එන ආර්ථිකය ඉන්දියාව පමණක් නො වේ. එක්සත් ජනපදයේ “ප්‍රමානාත්මක ලිහිල් කිරීමේ” වැඩිසටහනෙහි මධ්‍ය ලක්ෂය වන, සමහරවිට ලබන මාසය තරම් මැතිදීම සිදුවිය හැකි, හාන්ඩාගාර බැඳුම්කර මිලට ගැනීමේ වැඩිසටහනට “අඛ” ගැසීම, එරට ගෙබරල් මහ බැංකුව විසින් ආරම්භ කරනු ඇතැයි බලාපොරාත්තු වන අතර එය, අනෙකුත් කළාප විලින් ද ප්‍රාග්ධනය ඉවතට ගැලීම වෙශවත් කරනු ඇත. ඉන්දියාවට අමතරව වර්ධනයේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පුවාදක්වන ලද ඉන්දුනිසියාව ද වැඩි වෙමින් ඇති මූල්‍ය ගැටුප් වලට මූහුනපා ඇත.

එක්සත් ජනපදයේ පොලී අනුපාතයන් ඉහළ නැංවීමට දායක වෙමින් ගෙබරල් මහ බැංකුවේ “අඛ ගැසීම,” ප්‍රාග්ධනයේ වලනය ආපසු ඇමරිකානු මූල්‍ය වත්තම් කරා හැරීමකට තුවුදෙනු ඇති බවට පලවූ සිතිය ඩම්බෙවි, ආසියාව පුරා වෙළඳපොලවල් පසුගිය සතියේ පහත වැට්මකට මූහුන පැවෙිය. අනතුර වත්තෙන්, වර්තමානයේ ප්‍රාග්ධනය ඉවතට ගළා යාම “අඛ ගැසීම” පවත්න්නාවත් සමග ගංවතුරක් බවට පත්වීමේ හැකියාවයි.

ආසියාව පුරා මූල්‍ය බුබුල පුපුරා යාමට තුවු දෙමින් 1997-98 කාලයේ තායි බාවි මූදලේ අගය කඩා වැළුනි. මහා අවපාතය අවධියේ ප්‍රධාන දෙනපති ආර්ථිකයන්ට සිදුවුනු හානියට සමාන කළාපීය ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක මේ මගින් ජනනය කළේය.

මැත වසරවලදී “නැගී එන වෙළඳපොලවල්” මත ලෙස්ක ආර්ථිකය වඩා වඩා පැවැත්ම මෙන්ම, මූල්‍ය වෙළඳපොලවල පෙර නොවූ විරු ඒකාග්‍රකරනය සැලකීමට ගත් කළ, තවත් මූල්‍ය අරුධුයක ප්‍රතිවිපාක රටත් වඩා බරපතල වනු ඇත.

නික් බිමිස්

© WWW.WSWS.ORG